

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 50 „
Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni lehet az év folytán minden hónap elején.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-HIVATAL: CZOLLNER-KÖZ 75. SZÁM. TELEFON: 18. SZÁM.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árleengedés adatik.

A hirdetések díja előre fizetendő.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Mezőgazdasági bajaink.

Lévay Henrik főrendiházi tag, az Első magyar általános biztosító társaság igazgatója, a magyar közgazdaság ügyének egyik elismert előkelő munkása, hosszabb idő óta nem szólalt fel a nyilvánosság előtt. A kik kitartó, vasszorgalmú munkásságát s minden közügy iránt éber érdeklődését közelebről nem ismerik, már-már azt hitték, hogy a kitünő férfiú az alkotó munkába belefáradt s ifjabb erőknek engedte át mindazon eredménytelül működő intézmények továbbvezetését, amelyek alapköveit nagyrészt ő rakta le. Örömmel vettünk azonban tudomást arról, hogy még korántsem fáradt bele az alkotó munkába és kész mély belátását, munkaerőjét, laudatlan tevékenységét felajánlani minden nagyobb szabású oly vállalat létesítésére, amely valóban közszükséglet pótol. A többiek közt a mezőgazdasági válság szanalásának nagyfontosságú kérdése hosszabb idő óta foglalkoztatja s e csendes, de annál gyümölcsözőbb vizsgálódás eredménye ama tanulmány, amelyet „Néhány szó mezőgazdasági bajaink orvoslásáról” cím alatt a napokban közrebocsátott.

Lévay abból indul ki, hogy a szinte minden európai államban érezhető mezőgazdasági válság okai nálunk nem teljesen azonosak azon okokkal, amelyek a nyugateurópai országokban panaszolt agrár-bajokat előidézték, minélfogva csak oly gyógyszerrel leszünk képesek a mezőgazdasági válságot elhárítani, amely a magyar mezőgazdasági elemek sajátos jellemének és az egész magyar közfelfogásnak megfelel. Ez okból szerző az agrár-bajok megszüntetése végett, eddig javaslatba hozott terveket egyikét sem helyesli és azon nézetének ad kifejezést, hogy alkalmas intézmény létesítésére a magyar társadalom és közélet legjobb elemei érdeklődésének felköltése

útján kellene törekedni és nem kell attól tartani, hogy az intézmény pénzügyi tekintetben gyöngye lesz, ha nem a modern spekuláció révén létesül.

Ezek előrebocsátása után, kiemelve azt, hogy a mai mezőgazdasági válság nem csupán a nagy- és középbirtokosokat sújtja, de sújtja az Alföldön azon földműveseket is, a kik maguk földdel nem rendelkeznek, de a mezőgazdaságból élnek: oly hitelintézet létesítését tartja a mezőgazdasággal foglalkozók minden rétegében pusztító baj elenyészésére egyedül alkalmasnak, amely képes a földbirtokosok tökéletlen hitelviszonyaiból eredő sűrű földbirtokospusztulás megszüntetésével a kisbirtok szerzés végtelen nehézségeiből eredő agrárszocializmust is orvosolni. E feladatának megoldását a kontemplált hitelintézet azon ismert körülményre alapítaná, mely szerint nálunk a föld hitelképessége az egész földbirtok értékének csak feléig terjed, minélfogva, ha például az 1000 holdas birtok tulajdonosa földhitelt teljesen kimerítette, azaz, ha birtokát 500 hold értékének megfelelő jelzálog terheli, földje révén megszünt hitelképes lenni és legfeljebb még személyi hitelt élvezhet, noha 500 hold meg nem terhelt földnek még mindig tulajdonosa. Az ily földbirtokos aztán gyakran ki van téve a tönkremenésnek. A létesítendő hitelintézetnek első sorban az ily birtokosokat kellene gondolni alá venni, akként intézve annak ügyeit, hogy részére a birtoknak még tehermentes felerészét minden körülmények közt megmentse. Ezt a feladatát az intézet csak a jelzálogteher összegének megfelelő birtokrész megvásárlása útján oldhatná meg és itt lépne előtérbe az intézet második főfeladata, t. i. az, hogy azokat, kik földbirtok szerzésére vágyanak és arra képesek, eme óhaj megvalósításához eljuttassa s ekként ama elégedetlenkedő agrár-szocialistákat

szorgalmas birtokosokká avassa. A nagyobb birtokosoktól adóssági terheik megszüntetése végett megvett birtokterületeket ugyanis parcellákra osztva az intézet eladná; földet vásárló klientéla minden kétséget kizárólag bőven állana rendelkezésre, miután az agrárszocializmusnak ép az az egyik főoka, hogy a földművelő-osztály olcsóbb rétegeiben meg van a vágy, sőt a vagyoni képesség is a földbirtok-vásárlásra, de eladóvá tett kisebb területek hiánya miatt e kívánság nem teljesülhet.

Ezekben szerző az általa kontemplált mezőgazdasági hitelintézet célját gyakorlati irányban megismertetve, rámutat azon figyelemreméltó ellenvetésre, hogy az intézet a jelen körülmények közt ép ott nem fejthetne ki a jelzett irányban sikeres működést, hol arra legnagyobb szükség lenne. A mondottak szerint ugyanis az intézet célját azzal oldaná meg, ha a parcellákban való birtok eladásokkal a földművelő proletariátus terjedésének gátat vet s a földbirtokos osztályt lehetőleg megnöveli. Az agrár-szocializmusra hajló földművelő proletariátus azonban ép az Alföldön van leginkább elterjedve, ott, hol a földbirtok nagy része szilárd kezekben van s ezeztől a hitelintézetnek vajmi kevés alkalma lenne birtokterheket parcellázás végett magához váltani. Eredeti, zseniális és a tanulmány legfontosabb pontját képezi az az eszme, melyet szerző a végből vet fel, hogy az intézet közhasznú tevékenysége az Alföldön is lehetővé tétessék. Rámutat nevezetesen ama nagy földbirtok-komplexumokra, melyek ma a nagy alföldi városok és községek tulajdonában és kezelésében vannak s amelyek ezen helyzetükben sem állami, sem községyi fiskális szempontból kellően ki nem használhatók, nemzetgazdasági szempontból pedig az ekkora tőkékhez fűzhető legkezdetlegesebb igényeknek is alig felelnek meg. Érdekes illusz-

rálására szolgál ezen állításnak a következő példa:

„Szeged város földbirtoka 72.514 kat. hold, melyből 32.910 kat. hold 4347 bérlőnek van bérbeadva; 26.318 kat. hold legelő; 6155 kat. hold erdő; 6141 kat. hold rét stb. A város földbérjöveldelme 1892. évben költségelőirányzata szerint 408.539 frt 22 kr-ra rúgott. Ezen földbirtok rendes költségei, 162.014 frt 23 kr tettek ki. E szerint a város tiszta földbérjöveldelme 1892-ben körülbelül 215.393 frtra rúgott.

Ellenben, ha Szeged város földbirtokait parcellázva eladja s ha földjének holdját átlag 200 forinttal lesz képes értékesíteni, a város akkor eddig soha nem tapasztalt s nem is remélt kedvező anyagi helyzetbe jut. A földbirtokkal járó rendkívüli kiadásoktól megszabadulva s a földek eladásából begyűlt tőkét pupilláris biztosítékokkal bíró értékpapírokba fektetve, sokkal biztosabb és jóval nagyobb évi jövedelemmel és jelentékenyen megcsökkent adminisztratív költséggel könnyebben felelhet meg kötelezettségeinek.

Ami áll Szeged városra, az a többi alföldi városokra nézve is hasznos; ha ezen városok, az előnyök felismerésével, földbirtokaiknak parcellázva eladásra határoznák magokat s ennek közvetítésével oly illetékesebb tényezőket, az e célból létesítendő mezőgazdasági hitelintézetet bíznák meg, az az Alföldön képes lenne közérdekű misszióját teljesíteni.

Ezekben ismertetjük általános figyelmet érdemlő tervezetét.

A propogált eszme megvalósítása érdekében a nagybirtokos osztály és a pénzügyi világ több előkelő tagja — köztük Lévay Henrik, gróf Nádasdy Ferenc, gróf Andrássy Gyula, gróf Zichy Nándor, Burchard Bélaváry Konrad, báró Nikolics Fedor stb. — több értekezletet tartott, amelynek konkrét

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCÁJA.

Regi időkbel. *)

— A női dalárda. —

Nagyon igaz az a mondás, hogy az élet első felét a remény világítja be, a másikat az emlékezet. Bizony én már ezen a második dülön járok; csendes, halavány világítás mellett szemlégetem a multakat. Be-benyitok emlékezetem szekrényébe, szellőztetem tartalmát, nehogy a legkérlelhetlenebb moly: az idő kárt tegyen benne.

Olvasám a lapokból, hogy Czegléden „női dalárda” alakult s rögtön fölfedeztem emlékezetem egyik fiókjában, hogy már ezelőtt 18 évvel is volt Czegléden női dalárda. Az első ilyen című és célú testület. Alapítója, lelke, összetartója volt az a magas műveltségű, előkelő úri asszony, a ki már akkor ébren volt Czegléden, mikor ott még mindenki aludt. Aludtak az egyházak, a városi magistrátus, az egész polgárság. Legfőképpen olyankor nyílt meg a szemük és fülük, mikor Verhovay nagyot rikkantott a piacon.

Az az előkelő, jóságos úri nő nemes lelke sugallatát követve abban a dermedési korszakban egy maga tett, fáradozott, alkotott. Mindenütt ott volt a hol a magot vetik, de nem ment el oda, a hol aratnak. Az ovodát tovább egy évtizednél — mint az a híres Brunsvik Teréz grófnő — fenntartotta a semmiből olyan körülmények közt, a mikor a közöny és sivárság szele fújt minden oldalról s a tanácsban 200 darab álmos „Mineka”

*) A „Czeglédből” vesszük át e jóízű humorral kitűnően megírt cikket; egyrészt, mert írja (Forgács Endre sárbogárdi lelkész, volt kecskeméti káplán) városunkra is vonatkozik, másrészt hátha itt is terjedne az eszme női dalárda alakítása iránt.

nevű városatyja üldögélt. De ne sértegezzük olcsó dicsérettel.

Tehát volt már női dalárda a „regi időkben”, sőt volt zeneegylet is, melyet „műkedvelői kör”-nek neveztek, hanem mert ez utóbbi szélesebb alapokra volt fektetve, annál fogva hamarabb összedől. 1877. őszén nagyon divergens elemekből alakult a műkedvelői kör. Összejöveleit a kaszinó termében tartotta, úgyhiszem minden esütörtökön este, aholott is nemesak muzsikáltak, hanem szavaltak és felolvasásokat tartottak, sőt szélesebb művészi alapon (színi előadás) egyéb a lélek gyönyörűségére és táplálására szolgáló okos dolgokat is követtek volna el, s a végén táncba gurult volna a jeles társaság. Egy párszor össze is gyűltünk, a mikor Gubáné úrhölgy és Gallia zongoráztak e sorok írója felolvasást tartott, Kormuth Gusztai udvarolt, szóval kiki azt cselekedte, a mire tehetségei képesítették.

Ez a Gallia vasúti hivatalnok volt, annál fogva regényes hajlamú és olyan szép vala, a mi már a botránynyal határos. Rajta kívül még egy szép embert kapott el akkor-táját a női közvélemény: Alexit. De én ezt a felfogást sohasem osztottam, mert szerintem minden szőke férfi egy-egy tévedése a természetnek.

Hanem Gallia, ő barna volt s veszedelmesen szép és kitünő zongorajátzó. Azt hiszem, hogy más érdeme nem is volt. Magyarul nem tudott. Mindig mosolyognom kell, ha eszembe jut mint rendelte meg a vacsorát a zeneestélyen. Nyulat kért s azt így fejezte ki: „Férfi (t. i. Kozma) hoszon nekem az a nul.” A regényesség aztán valami német fürdőn ki is ütött rajta. Nem tudom Ischben vagy Halleban, de valahol ott halálosan bele szerelmesedett egy ezredes

leánya és a jó izlésű kisasszony el is vaspályázott Galliával. És az ezredes nem lövöldözött meg a szerencsés Adoniszot, (az apák már akkor sem lövöldöztek meg azon fiatal embereket, kik lányukat megszöktették) hanem kimondotta az ultimátumot, hogy vegye nőül. Ugy de Gallia úr a recipiálatlanok közé tartozott, tehát hamarosan megkereszteltük a czeglédi templomban s így aztán feleségévé tette a jóízű hajadont.

Ekkor eltűnt a czeglédi láthatárról s csak hirbűl hallottuk később, hogy egy év múltán már el is váltak egymástól. Soha kívánatosabb gyorsasággal még nem köttetett és végeztetett be házasság.

A nagy apparátussal fölállított zenetársulat is, néhány összejövetel után, elemeire bomlott szét.

Mert még annak életében szerényebb körben, de biztosabb kezek között megalakult az első női dalárda. Asszonyok és leányok dicséretes buzgalommal áldoztak a dal oltárán. Hogy kik voltak a tagjai, bizony én nem tudnám már elszámolni. Ott volt Kapu Pálné, Felieződésné, Dévicsné (m. kir. adóhivatali tárnok neje), Havadtőiné — a dalárda Csávossy Bélája, Dömsödi Hajós Katicza, Negyedi Mariska, B. Molnár Lidika, Fabianek Vilma, Dobos Erzszi, Varga Ilona, Dobos Lidia, a ki mikor neki ereszté a dalát, az úgy esett, mintha igaz gyöngyöt potyogtatnának el zsinorról. Többen is voltak, de bizony nem jut eszembe a nevük.

Eleinte az ovoda helyiségében gyűldögélt össze a szép dalárda, de azután a ref. iskola emeleti nagyterme szolgált e célra. A működés megkezdése kisebbszerű ünnepséggel történt, a mikor vendégek is jelentek meg s Dobos Erzszi „Prolog” gyanánt a következő rigmust szavalta:

Mi a hajnal bibora az éjnek —
Mídon a meny szépen mosolyog —
Mi a harmat a szomjú vidéknek
Fény az éjnek — mely vígan lobog.
Mi a balzsam sajtó, fájo sebnek
Az volt a dal mindig a léleknek.

Ha beborul, ha sötét az élet,
Őzi tájként, pusztá a kebel.
Ha hit, remény, óhaj semmivé lett
S szív panaszra, ajk sóhajra kel,
Zengj dalt s kibajj a remények ága,
Dal a lélek örökzöld virága.

Hogyha eltűn messze bú s a bánat
Szivárvány kél a baj fellegén
S vig örömeik fényes napja támad
— Szép sugáros — benn a szív egén
Dalba öntve kettős boldogsága
Dal a lélek illatos virága.

Mint a madár könnyű, lenge szárnyal
Főn magosban száll a föld felett
Hő dalunk is hogyha égbe szárnyal
Atólel a tarka kopzelet.
S menyországza lesz a szív világa
Dal a lélek örökszép virága.

Zengjen hát az ének ajkainkról,
Összetartás hogyha jelszavunk.
Angyali kar válik sorainkból
Szívre, észre jöltévő hatunk.
S lelkeinknek szőzatos dalára
Derülni fog ég és föld határa.

Hát eltekintve az anyatermészetől, kissé nagyobb terjedelemmel megáldott alakoktól, csakugyan „angyali kar” is volt az a dalárda. A karmester, vagy a tanító Doucha Károly volt, mert csak egy eseh embernek — a minő a jó Doucha bácsi volt — lehet annyi türelme a mennyi a nevezett angyali kar betanításához szükséges volt. Maig is esodálom, hogy a kritikusabb pillanatokban föl nem fordította a fiszharmonikát.

De hát hogy én mit kerestem ott? Hja, az, más felvonásra tartozik. Akármilyen szép virága is a dal a léleknek, ha egy tes-

eredménye, hogy az új hitelintézet alapítása nemcsak elvben határozottat el, hanem annak létrejötte anyagi tekintetben is biztosított. Az új bank alapítókéje 10 millió frtra s cége „Magyar mezőgazdasági hitelintézet mint részvénytársaság”-ra van tervezve.

Kormos Alfréd

a „Magyar Pénzügy” szerkesztője.

Pusztaszeren. *)

— A milleniumi küldöttség útja. —

A millenárius alkotások főrészeit képezik a tervezett emlékoszlopok, melyek az ország különböző pontjain ezeréves államiságunk hirdetésére és dicsőségére emelteknek.

A parlament tudvalegöl egy bizottságot küldött ki Thaly Kálmán képviselő, a nagy történetudós vezetése alatt; amely bizottságnak feladata az emlékoszlopok helyeinek kijelölése. E bizottság most járt Pusztaszeren, s útjáról és működéséről a Sz. N. nyomán a következőket közöljük:

A helyek kijelölésénél elsősorban tekintettel volt a bizottság azok történeti nevezettségére, de erősen szemelődött tartotta az ország határánál kijelölendő helyekre nézve azt, hogy a magyar állameszmét képviselő monumentumokkal — szembe találják magukat azok az elemek, melyeket gonosz vezetők a magyar állam ellen bujtotatnak.

Dévénynél egy óriási kőoroszlán, fején a magyar címerrel néz át az osztrák és német határra. Elsőnek itt járt a küldöttség s kijelölte a magyar kőoroszlán helyét.

Zimonyánál, Árpád győzelmes fegyverének e nagy történeti színhelyén, a várhegy oldalára — a szerbek hazája felé tekintve épül az emlékoszlop.

Brassónál a híres Cenkhegyre állítják az oláhoknak és a szászoknak való megfelelő magyar látványosságot.

Arról a helyről, ahova az emlékoszlopot tervezik, Thaly Kálmán igen érdekes dolgot beszélt el. A forradalom után a Cenkén egy a magyar nemzetet meggyalázó vasemléket emeltek. Egy vasoroszlán volt ez, mely a „rebellen” sárkányokat letiporja és szétszedi. A magyarok istene nemcsak elbánt ezzel az emlékekkel méltóképpen: villámmal sujtotta le, mely teljesen tönkretette. A hírhedt vasoroszlánt, mely az osztrák és orosz fegyverberátságot jelképezte (két összefogó vaskéz volt a latin felírás fölött) a villám csaknem egészen elolvastotta.

Arra a helyre, ahol ez a csuful járt oroszlán feküdt, kerül a magyar millenárius emlékoszlop, melyet a helyre való tekintettel — nagyobb szabásúra terveznek.

Munkács — az ötödik hely. Ez a felső végvár hazánk északi kapuja, e nagy jelentőségű hely, ahova az állameszmét reprezentáló emlékszobrok egyike emeltek.

Zoborhegy — a tuloldal, Nyitra fölött a hatodik emlékoszlop helye lesz. A történeti nevezettségű hegy jobb szárnyán magyarok laktak, a balvidéke — tót. Hát a magyar oroszlán a bal szárnyon fog feküdni.

*) Sz. L.-ből.

tület kizárólag azzal foglalkozik, foglalkozása egyoldalú lesz. Tehát szavalás is léssen, tanulni fognak a kisasszonyok szavalni. Ugy tudom, hogy a szavalás, tanítására eleinte Elefánti József igazgató tanár volt ajánlatos. Nem is lehet tagadni, hogy ő nagy szónok, ha elkezd a polg. iskolában szavalni, azt a Déllő környékén még egész tisztán meg lehet érteni. Talán kapott volna is a diszes álláson, mert az én direktor barátomban mindig megvolt az az ambíció, hogy szeretett magánál okosabb ember hírébe keveredni. De végre is akkora saskeselyűt, mint az igazgató, nem lehetett annyi galamb közé beereszteni. Így fordult a figyelem az én szerénységem felé, a ki még akkor a bargináság azon fokán állottam, hogy a pénzemet beraktam a takarékpénztárba; mignem Lajos bácsi felvilágosított, hogy minden létezett és létezendő káplánt kompromittálók ezzel az eljárással. A galambokat sem lehetett féltetni, mert én abban a tökfűlkő korban voltam, mikor az ember minden leányról azt hiszi, hogy igazi angyal. Szent félelemmel jártam közöttük, mint olyan firma, a ki nem számít. Az úgynevezett szerelem még akkor egyáltalán nem kezdte meg pusztítását a . . . hajamban.

Mindamellát az első megjelenésem alkalmával vidáman néztem magam elé, mint a kakas esős időben. Mindjárt el is szavaltam a Poe Edgar híres versét a „Hollót”, a mibe most világot s mernék belefogni. Aztán hetenként egy este egy fél óráig boldog voltam. Mig Doucha bácsi a „hormodik hang”-gal győzött a „Ohmibá — josaszest” kezdetű indulót, addig mi többiek édes terelésel közt töltöttük az időt. Mikor pedig az én szakmám következett, utasításokat adtam az állásra, taglejtés, arcjátek stb.ire.

S végül a hetedik ezer éves köemlék Pusztaszer fölött fog emelkedni, ahova most vasárnap ért a milleniumi nagy parlamenti bizottság küldöttsége: Thaly Kálmán képviselő kíséretében: Bercyk Gyula műszaki tanácsos, aki a terveket készíti, Romy Béla miniszteri titkár és Karlovsky Endre festőművész, aki a történeti helyekről, ahol járnak, vázlatokat vesz föl.

Négyes és kettős fogatokon járta be a társaság Pusztaszer vidékét, melyről egykoron a magyarok első krónikása, Béla király névtelen jegyzője jegyzé fel a következőket:

„Árpád vezér és vitézei pedig a (Zalánon) nyert diadalok után, innen (Alpár) mezejéről megindulván, az úgynevezett Körtvélytő mecsárhoz jövének és ott maradtak a Gyümölcsény erdő mellett harmincegy napig. És azon helyen a vezér és nemesei megállapították az ország minden szokásos törvényeit és minden igazait, — miképen szolgáljanak a vezérnek és előkelőinek, vagy miképen tegyenek törvényt minden elkövetett véték fölött. — S ott a vezér, vele jött nemesének különböző helyeket ajándékozta, minden lakosaikkal együtt. — És azon helyet, hol mindezeket elrendezték vala, a magyarok tulajdon nevükön Szernek neveztek, mivelhogy ott vették szerbe az országnak minden dolgát.

És a vezér ezen helyet Ondnak, Ete atyjának adta, a Tiszától a Bócsa mecsárig és a Körtvélytőtől Alpár homokjáig. Azután pedig néhány év multával, Ede, Ond fia, összegyűjtve a sok szlávást, Alpár vára és a földi rév között igen erős földvárat építtetett, melyet a szlávok, saját nyelvükön Csorongórának, az az Fekete várnak neveztek.”

A hét történeti domb közül, miket a honfoglalók a hét vezér tiszteletére emeltek, Thaly csak kettőt nézett meg: azt a kettőt, mely szóba jöhet történeti fontosságánál fogva.

Egyike az Árpád-halom, melyet a nép régtől fogva a maga gusztausa szerint Zsuzsahalomnak nevezett el. (Ki tudja, a Zsuzsa mit csinált ottan.) Ez a Zsuzsahalom a grófi kastély előtt fekszik, még a mezei virágok nem nyitak ki rajta. Thaly szerint ez a terület a vezérek táborozásának egyik fő helye lehetett. Ugy látszik, ezt még nem turkálták fel az ősök esontját és kinezeit kereső tudósok.

Innét egyenesen Pusztaszer legnevezetesebb történeti pontjaihoz a magyarok első templomának a romjaihoz indult Thaly és kísérete.

A romok rendkívül érdekelték a történetudóst és nem sok öröme telt abban, amit Reizner János, aki nagy ismerője Pusztaszer történetének, elmondott arról, hogyan pusztult el a magyarság nembánomsága folytán a nemzet ezen legrégibb és legbecesebb emléke úgy, hogy már csak egy oldalfala emelkedik ki a határ fölé.

Az 50-es és 60-as évek között maguk a hatóságok is nekiesetek barbár kézzel. Hire ment a betyárvilágban, hogy a romok közt zsványok vernek buvó tanyát. Allitól Róza Sándor is többször meghuzódott az akkor még nagyobb romokban. Ezért aztán a hatóságok, ahelyett, hogy őriztették volna e szent helyet, lerombolták.

Soha nekem annál kellemetesebb foglalkozásom nem volt az életben.

Hanem hát a cudar sors megirigyelte ezt a kellemetes állapotot mikor az első tavaszi rügy megpattant, nekem el kellett távoznom Kecskemétre azon haszontalan okból. — hogy — mint a gyerekek szokták mondani — „a rák a vetésre ne menjen.” Pedig éppen áprilisra készült a dalárda egy nagyszerű hangversenyhez, mely a népkörben csakugyan fényesen sikerült is. Ott a dalárda énekelte több darabot szabatosan, szépen, teljes sikerrel, a Doucha bácsi szíve csakúgy kopogott örömeiben, azontúl szép ajándékot is kapott a dalárdától. 8 Duettet énekeltek Nagyedi Mariska, Dévits adóttárnokkal a „Kunok” című operából. Ebben az volt mulatságos, hogy a próbákon mikor Dévits a magas á-t kergette a plafond felé, a kráglia a gomblyuknál mindig elszakadt, úgy, hogy az előadásra néhány centiméterrel bővebb gallért kellett alkalmazni. Este azonban a duett zajos tapsokat aratott. Én egy dialógot szerkesztettem össze, melyet Felicidésné úrasszony és Jani koma adtak elő.

A siker, az eredmény várakozáson felüli volt. Mind a mellett a női dalárda sem ért meg másik hangversenyt. Természetes is, hogy évekig nem maradhatott együtt. Dicsősége magasán oszlott fel, a nélkül, hogy a hanyatlás lejtőjén kellett volna keseregnie. Most ismét női dalárda van. Nem az első, de nem is az utolsó. Szép, lelket nemesítő foglalkozás a dal s van képző ereje. Hanem szavalásra teljesen fölösleges a nőket tanítani. Én két év óta — mióta feleségem van — fájdalmas tapasztalatokból győződtem meg arról, hogy minden nő tud szavalni, mint a hogy, minden kacska tud úszni.

Kajabusz.

Most meg már szívesen építenének rajta, De szükséges is, mert az egyetlen észak felé emelkedő fal is olyan siralmas lábón áll, hogy nem igen dacolhat már soká az idővel, ha alaposan fel nem kötik az állát. Szóval is tették ezt és javasolni fogják, hogy az emlékek emelésével egyidejűleg a romok is rendeztessenek.

Bercyk műszaki tanácsos áttanulmányozta a területet, Karlovsky festőművész pedig vázlatot vett fel róla. Azután megállapították, hogy a halom mely pontjára emeltetik az emlékek.

Ez a terület a templomrom helyének délnyugat felé eső része, a romfaltól mintegy 25—30 méterre esnek), a legmagasabb ponton. Még ez is két méterrel emelteni fog, hogy a monumentum kiemelkedjék egészen a nagy rónáság fölé.

Pusztaszer dicsőségére nagyobb szabású emléket terveznek.

A monumentum egy hatalmas görög-stílyú kápolnaszerű oszlopcsnak, mely maga gránitkőből épülne ki, de az oszlopai márványból készülnének. Pusztaszeren azért terveznek ilyen emléket, hogy ez mintegy szentélye legyen a hazafiságnak, ahova nemzeti ünnepeken elzarándokoljanak a magyar ifjak tömegesen és a földött oszlopcsnak alatt tarthassanak hazafias ünnepeket.

Alakja kápolnához volna hasonló, vagy a tetején, vagy a földél alatt valamely szimbolikus szoborkó emlékekkel. Ez a terv még kombinálva van s csak nagyságra nézve 10—12 méteres lenne. Egy ilyen emlékműnek a kivitele azonban jóval többé fog kerülni, mint amennyi egy-egy millenárius emlékoszlopra telik a hét alkotmányra szánt 125,000 forint összegből.

De a pusztaszerit Pallavicini őrgrof gavallériájából valószínűleg ilyen nagy méretekben is megvalósíthatják. Pusztaszer ura már is igen gálántul viselkedik a hazafias tervvel szemben. Ingyen átengedi a területet és majd ha fölépül a monumentum, kitünő utat is építtet oda.

Ezenkívül pedig reményt nyújtottak a főúr képviselői arra, hogy pénzbeli áldozattal is támogatni fogja az őrgrof az emlékesarnok föllállítását.

HIREK.

— Kérjük lapunk előfizetőit, kik a lapot nem gyűjtik, hogy a legutóbbi 18. számunkat Metzger Béla úr könyvkereskedésébe beküldeni szíveskedjenek, hol az ép példányok 12 kr-ával visszavetnek.

— A reáliskola jubiláris ünnepségei, a rendezőség végleges megállapodása szerint, a következő sorban lesznek: az iskolai emlékünnep június 3-án d. e. 10 órakor kezdődik az intézetben. A banket délután 2-órkor lesz a Beretvás-szállodában. Június 4-én délután 3 órakor tartják a torna versenyt a városi műkertben s a táncmaláság esti 9-órkor kezdődik. Jegyek ára: a június 4-iki versenyekre és táncmaláságra (úgy mint tavaly) 1 frt, csak a versenyre 40 kr személyenkint, diák-jegy 20 kr., a jövedelem az iskolai segélyalapra fordítatik. Az ifjúság körében az alkalmi költeményre és ünnepi beszédre hirdetett pályázat, szép eredménnyel járt. A költemény pályanyertes szerzője Virányi Béla VIII. o. tanuló, díeséretet nyert Lamm Izidor VIII. o. tanuló, a beszéd nyertes szerzője Brachfeld Dezső VIII. o. tanuló, díeséretet kaptak Mihailich Győző és Lamm Izidor VIII. o. tanuló.

— Meghívó. A Kecskeméti Ter-mészettudományi társulat folyó hó 17-ikén (péntek) délután 4 órakor a főreáliskola vegyteni intézetében fölolvásó ülést tart, melyre a társulati tagokat és az érdeklődő t. közönséget meghívja. Tárgyak: 1. Dr. Hollós László: Kecskemét altalaja és turfája. 2. Hanusz István: A növények eleven szülése (vízi paria).

— A kecskeméti-fülöpszállási vasutrá vonatkozó törvényjavaslat tervezetét a Fel-ség jóváhagyta s eképen a napokban a törvényhozás elé kerül s remélhetőleg hamarabb tárgyalás alá vétetik.

— Az új székház már állandó lakót kapott. A levéltár a múlt hét folyamán 3 és fél nap alatt költözött át, a mely gyors munka annak köszönhető, hogy Balla bácsi már két év óta készül erre, rendezett, osztályozott. A fáradszatlan örök ifjú öregnek (Öreg az öregapát! B. J.) köszönhető, hogy ha ma, az első napokban, nincs is meg a csin-szerű rend, de meg van az, hogy bármilyen azonnal és könnyen feltalálható. A tágas két terem egyike a levéltárnok és segéde (?) dolgozó szobája, a másika pedig, mely a butorral emeletre osztott, nagy és magas szála, sőt ha úgy vesszük a harmadik, a nagyteremben lévő félemeleti, nyílt folyosó. A butorzat igen csinos, de még sok kiegészítésre vár. Nagy baj, hogy a félemeleti folyosóra egyedül a

hátsó sarokban levő csigalépcsőn lehet feljutni, míg az emeleti szekrényektől nem. Ezen azonban még lehet, de kell is segíteni. Az is visszatetsző, hogy a fakkokból a régi iratok kilátszanak. Azon fakkokra, ha nem is ajtók, de betehető és levehető táblák kellene, a melyekre a szakasz tartalma is csinosan felirandó. Mint halljuk, a butorzatot, mely a környékbeli hivatali butorzatok közül nagy előnyére válik ki, Kerekes mérnök tervei után Laczai Sándor asztalos készítette.

— Kossuth Lajos butorainak árverése lesz e hó 15-én Budapesten az 1848—49-iki ereklýmúzeumban, (Károly-körút 3. sz.) a melyre való meghívást a múzeum igazgatója Gróf Kreith Béla lapunknak is beküldötte, mit — sajnálatunkra — térszúke miatt nem közölhetünk. Felhívjuk azonban a relikviák iránt érdeklődő közönség figyelmét, hogy az eladandó, esetleg elárverezendő butorokat s emléktárgyakat ott megtekintheti s azokból árverés előtt is vehet, a mennyiben csak a kimaradt tárgyak jutnak árverésre. A Gróf úr azon is fáradozik, hogy a gyász alkalmából megjelent gyászkeretes lapokból három diszes albumot állítson össze Kossuth nővére és két fia részére, mi végből minket is megkeresett. Sajna! nekünk már azokból három példányunk nincsen. Feles számokat nem igen nyomathatunk s idő multán azokat is selejtezük. Eképpen a mult év március 21-én megjelent külön kiadásunkból s a mult évi 12-ik és 13-ik számokból csupán két-két példány van, mit szívesen boesátunk át a nemes cél érdekében. Amde nem kettő — hanem három kellene. Sejtette ezt a nemes gróf is, hogy ily hosszú idő mulva ez a szerkesztőség részéről alig teljesíthető s azért levelében arra hív fel, hogy előfizetőinket kérjük fel, kik közt ő lenni vél olyan hazafias érzelműeket, kik e számokat azon célra szívesen átengedik. Igen — ha meg van nekik. Ha van, kérjük méltóztatásuk bármely helybeli könyvkereskedésbe bejuttatni, honnan mi átvesszük s célhoz juttatjuk.

— Öngyilkosság. Bóka Péter főreáliskolai tanár fiatal leánya Irma, ki, mint lapunkban is közöltük, Kluge Adolf fényképéssel járt jegybe, e hó 9-én délután 3 órakor forgó pisztolylyal jobb halántékon lötte magát s néhány órai szenvedés után meghalt. E rejtélybe nehéz, talán lehetetlen belelátni, hogy a ki sorsának súlyát oly nemes türelemmel tudta viselni, most, midőn talán nem is remélt boldogság küszöbén állt, szeretett és szeretve volt, valamely indokolatlan érzékenység miatt kezelt önmagára! O t. i. süketnéma volt s a bpesti intézetben tanult beszélni is. Mint festő művész nem jelentéktelen alkotásokat, többnyire arékeket hagyott maga után. Legyen a sirban nyugodt pihenése!

— A kecskeméti ev. reform. főgym. ifjúsága f. évi május hó 18-án, szombaton tartja a városi műkertben ezidei tavaszi mulatságát. Kezdeté délután 6 órakor. Jó ételek és italok kiszolgálásáról gondoskodva van.

— Tavaszi táncpróba. Bajlós Bertalan tanár június 12-én mutatja be tanítványait a műkertben tartandó táncpróban, mely alkalomra a cigányzene mellé 86-ik gyalogezred zenekarát is szerződtette.

— Mult számunkban említettük, hogy a régi városházából megmaradt romot jó lenne lefotografirozni, ha már az egészet lefotografirozni elmulasztották. Erre kaptak az értesítést, hogy Imre János fényképész több képet vett fel a volt városházáról, a melyeket — ha sikerültek — bizony jó lenne a városi levéltár számára megszerezni, sőt minthogy a fotográfia hosszú időn át elhalványul, esetleg jó lenne azokról Cli-chéeket készíttetni, dacára annak, hogy — a mint szintén értesítenek — a mérnöki hivatal is gondoskodott az ó-ház távlati rajzának elkészíttetéséről.

— Helyreigazítás. A kecskeméti kaszinó és műkedvelők zenekara által f. évi április hó 27-én rendezett hangversenynyel egybekötött estélyről, lapunk mult számában közöltett tudósításból, az estélyen jelenvolt hölgyek névsorából, hihetőleg tévedésből Klein Olga, Vasváry Ida, Gyenes Szidónia úrhölgyek, Klein Gyuláné, Fűvessy Imréné és özvegy Gyenes Andrásné úrnők nevei kimaradtak, mit is ezennel a legnagyobb készséggel helyreigazítunk.

— A levéltár régi butorait, melyek részben a régi asztalosok remekei, a könyvtárba helyezik el. A butorok már át is vannak szállítva az új székházba s most már csak könyvek kellene.

— Az ó-városház utolsó maradványát pénteken kezdték bontani. Megkezdtek ugyan — illetéktelen kezek, már szerdán éjjel, mert valami becsületes ember, ellopta a rézsavatmákat.

— Szerencsétlenség. Dr. R u t t k a y Sándor kocsisa, T u r i András butor szállítók között megszilajodott lovakat nem bírta megfékezni s a kocsirol leesett. A koci kereke keresztül ment rajta, két bordája betörött s egyéb esontuzást is szenvedett. Életben maradásához remény van.

Legújabb. A Kecskemét-Fülöpsházai vasút építésére a város által megszavazott összeg jóváhagyása a miniszteriumtól megérkezett. E szerint most már a tovább építésnek semmi akadálya sincs.

Eötvös Bálint budapesti ügyvéd Eötvös Károly képviselő testvércsere, a Kecskemét-Fülöpsházai vasút és a Helvétia-telep ügyében tegnap ide érkezett. Töle vettük a hírt, hogy a Helvétia-telep közgyűlése a jövő hó 6-án lesz. E közgyűlésnek érdeklődéssel nézünk elébe.

Sport-Cirkus. A kistemplom téren újra felütötte sátrát egy cirkus-társulat, melynek igazgatója Corradini Ferenc, Turinból. Előadásait tegnap, szombaton este 8 órakor kezdte meg. Mint értesülünk, csak rövid ideig szándékozik Kecskeméten maradni. A társulatot jó híre előzte meg.

Az aratók kút fúrásával szombaton délelőtt 11 óráig 208-58 méterre haladtak, eddig két agyagban dolgoztak, de az épen ekkor felhúzott tisztító már ismét homokot hozott fel.

Kantek ferdőőr a nyiri erdőben 10-én d. u. rókákat akart a földből kiszedni, miközben a föld rászakadt s mire társai segítséget hoztak, meghalt.

A vincellér-bogár az idén is nagy károkat okoz a szőlőkben, épen azért felemlendőnek tartjuk azt az értesülésünket, hogy abban a szőlőben, a melyet Mayerfi Zoltán kísérlet céljából műtrágyával trágyázott meg, ez a kártékony féreg alig mutatkozott, holott a szomszédos szőlőkben mindenütt nagy mértékben fellépett. Mint-hogy az megállapított tény, hogy a műtrágyák a férgeseket, köztük még a lóférget is kipusztítják a talajból: igen valószínű, hogy a műtrágyáknak a vincellér bogárra is megsemmisítő hatásuk van és ebből magyarázható ki, hogy az említett szőlőben, még oly helyeken is, ahol a fák sűrűn állanak, a vincellér bogár csak egyes példányokban volt található. Lehet, hogy itt az a körülmény is szerepet játszik, hogy a műtrágyázott szőlő korán és erőteljesen fakadt, úgy, hogy mikor a vincellér bogarak pusztításait megkezdték, a nekik táplálékul szolgáló egész gyenge bimbókra, abban a szőlőben már nem igen akadtak.

Elragadták a lovak folyó hó 3-án délután, Politzer Farkas helybeli lakosnak a vasúti induló háztól a városba haladó kocsiját. Szepesi János kocsis a lovakat megfékezni nem bírván, a kocsiiban ülő gazdája parancsára a III. tized 1. sz. ház előtt, a sebeseen vágató lovakat a Szécsényi útra irányította, a fordulónál a kocsis megbillent s felfordult, maga alá temetve a kocsiiban ülő Klaphole Lipót szentelt, míg Politzer Farkas és a kocsis messze eldobták. Klaphole életveszélyes sérüléseket szenvedett. Politzer és a kocsisnak az ijedtségen kívül más bajok nem lettek. A sérültet lakásán ápolják.

Öngyilkossági kísérlet. Hollósy László napszámost elhagyta a felesége, mit, dacára hogy ő biz arra bőven rászolgált, annyira szívére vett, hogy e hó 8-án a Szt-háromság temetőben egy fára a saját madzagjára felkötötte magát, de bizony leszakadt. Elkeseredésében, mint mondják, a Gy. S. és fiai cégtől vásárolt gyufát ivott. Az is rossz volt, az sem használt s H. L. életben maradt, hogy még többször is legyen vele baja kapitánynak, bírónak. Rossz pénz nem vész el!

Jótekonycélú államsorsjáték. Mint az előző években, ez idén is nagy jótekonycélú államsorsjáték tartatik. — Ezen sorsjáték hozta nyeregyben következő jótekonycélú intézmények vesznek részt: a pesti szegénygyermekórház egyet, a budai nőegylet, a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap a Mensa akademika, háromszékmezei árva fiú és szeretet-ház, siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi siketnéma iskola, a főmezei „Mária” árvaház, a Ranolder-féle tan- és nevelőintézet, a nagy-mihályi közoktatási, a fehér kereszt egyet és a budapesti angol kisasszonyok tanintézete. A játéktér nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 60.000 forint, az összes nyeremény 160.000 forint. Sorsjegyek 2 forint kaphatók minden lottó-, sós- és adóhivatálnál, a legtöbb pósthivatal és dohánytözsében. A húzás június hó 26-án történik.

Használjuk fel az alkalmat, mert Hochmann Béla divatruhá bazárban hatóságilag engedélyezett végeladás mellett a legújabb divat- és hasznos cikkek, u. m.: nyakkendők, ingek, gallérok, kékzölök, férfü és női keztyűk, harisnyák, botok, illatszerek, vállfűzők, ruhadiszkek, bőröndök, a híres indiai kötőpamut, napernyők és esernyők stb. stb. 25% a gyári áron alul adatnak el.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1895. május 1-től.

Budapest-Szeged	Szeged		Posta		Gyors		Szeged		Posta		Gyors	
	reggel	este	reggel	este	d. u.	d. u.	reggel	este	d. u.	d. u.	reggel	este
Budapest	—	—	—	—	8.30	12.30	4.25	7.25	10.25	11.15	12.15	1.15
Czegléd	4.05	6.20	10.40	3.53	6.31	10.07	11.11	12.04	12.14	1.14	1.58	10.25
Nagy-Körös	4.36	7.35	11.08	4.09	6.38	10.38	11.11	12.04	12.14	1.14	1.58	10.25
Kecskemét	5.12	8.14	11.37	4.26	7.22	11.11	12.04	12.14	1.14	1.58	10.25	10.25
Félegyháza	5.42	—	12.11	4.51	8.02	11.57	12.04	12.14	1.14	1.58	10.25	10.25
Szeged	7.32	—	1.47	5.53	9.35	1.13	—	—	—	—	—	1.58

Szeged-Budapest	Budapest		Posta		Gyors		Szeged		Posta		Gyors	
	reggel	este	reggel	este	d. u.	d. u.	reggel	este	d. u.	d. u.	reggel	este
Szeged	—	—	—	—	8.30	12.30	4.25	7.25	10.25	11.15	12.15	1.15
Félegyháza	12.33	4.25	10.01	1.42	5.20	7.16	10.01	1.42	5.20	7.16	10.01	1.42
Kecskemét	3.18	7.11	11.33	4.25	8.00	11.33	4.25	8.00	11.33	4.25	8.00	11.33
Nagy-Körös	3.42	7.34	11.49	4.58	8.15	11.49	4.58	8.15	11.49	4.58	8.15	11.49
Czegléd	4.19	7.58	12.11	5.22	8.52	12.11	5.22	8.52	12.11	5.22	8.52	12.11
Budapest	6.30	10.10	1.25	7.42	—	—	—	—	—	—	—	—

Felolós szerkesztő: FÖRDÖS DEZSŐ.

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultal küld: **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Első magyar

Gyapjúmosó és bizományi részv.-társaság

Budapest, V., kárpát-útca 9. szám.

Alapították 1868-ban.

A gyapjúnyírás közeledtével a t. c. **gyapjútermelők és gyapjúkereskedők** figyelmét a kitűnő hírnévűek örvendő **gyapjúrendezést és mosási rendszert** tekintve a technika legmagasabb fokán álló **gyapjúmosó gyárunkra** irányítjuk.

A múlt évben is a hazai gyapjútermés nagyobb része **szívban lett lenyírva** s gyárilag mosott állapotban értékesítve, mely módszer a termelőre nézve a **legkedvezőbbnek bizonyult** s mintán a készletek a gyárilag mosott gyapjú élénk kivitele és kelendősege folytán igen megfogytak; ez idén annál inkább a **gyors, előnyös értékesítésre** vagyunk képesítve.

Kimerült felvilágosítással és programmal kívánatra készüggel szolgálunk.

Az összes küldeményeket cégünkhez **Budapest Lipótvárosi pályaudvarhoz** kérjük címezni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban **Neugebauer Gyula** urnál (Dorottya-útca 1. szám) felvilágosítások szintén szívesen nyújtanak. 3-3

Új cserép eladás.

Alulírott építész társvállalkozók jutányosabb árak elérése céljából nagyobb mennyiségű

tetőcserépet

rendeltünk meg, melyből a t. közönségnek **jutányos ár mellett** szolgálhatunk. Kérjük e miatt hozzánk fordulni. A cserép kitűnő jó minőségű és megfelelő nagyságú.

Tisztelettel

Bagi és Mészáros

társvállalkozók.

A **PARÁDI** általánosan kedvelt kénos forrás viz

1 literes üvegben 20 kr.
1/2 „ „ 10 krt

kapható az itteni kizárólagos raktáros **Nyirády Lászlónál** (III. tized, 153. szám) — itcsés piac — volt Juhász-féle ház.

A gróf Károlyi uradalom forrás kezelőse.

5-2

1920. Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kecskeméti takarékpénztár egyesület végrehajtónak **Farkas Antal** végrehajtat szennvedő ellen 250 frt tőke és járulékaí iránt folyamatban levő végrehajtási ügyében a Kecskemét pusztá Bugac-Monostori 75. sz. tjkvben A + 624-633.1. hrsz. a. foglalt tanyaház, szántó, rét és legelőbirtokból Farkas Antal nevében álló B. 5 sorsz. alatti 1/2-ed jutalék tartozékaival együtt 354 frt 14 kr. kiküldési árul szolgáló becsárban, mindazonáltal a Farkas Juliánna özv. Farkas Gáborné javára C. 3809/1882. sz. a. bekelezett holtig tartó haszonélvezeti szolgalmi jog sérelme nélkül az **1895. évi július hó 16-ik napján** délelőtt 9 órakor, mint egyetleu határidőben e kir. tvszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt e tkvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett, a kiküldési áron alól is eladatul fog. Venni szándékozők tartoznak a kiküldési árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez bnatpénzül előre letenni.

Kelt Kecskeméten, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1895. évi április 20-án.

Bogoss Endre, kir. törvszéki bíró.

1-1

20-8 Az embernek nincs az **EGÉSZSÉG-** enél drágább kincse, miért is az, a ki új vagy idült **gyomor-, bél-, tüdő** vagy **mell-** baj, valamint minden **belső bajban,** és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, felbőgös, aranyér, epe-tululás, máj- és altesti bántalmak, vértululás a fej- vagy szívhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vér-köpes, nyilalás, álmatlanság, szívdobogás, köszvény vagy csuszban szenved, biztos sikert ér el az **Egészségi Regulator** által. Ára használati utasítással 2 kor. (1 frt). Postán küldve láda és fuvarlevéért 40 fillérel (20 kr.) több.

Szétküldés a vidékre csakis a „Hattyuhoz” c. gyógyszertárból, BUDAPEST, VI. Szabolcs-útca 32. szám.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **nagy-csongrádi útca 1. sz.** alatti Szappanos-féle házban **kocsigyártó és kárpitos-üzletet** nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, **kocsifényezést** s mindennemű **butormunkákat.**

Főtörökvelem oda irányul, hogy a n. é. közönség megelégedését gyors és pontos kiszolgálás által kiérdemeljem.

A n. é. közönség pártfogását kérve maradtam tisztelettel

ifj. Mádi József

kocsigyártó és kárpitos

Ugyanott egy jó házból való **fiú tanoncnak felvétetik.**

Kiadó lakás.

Csikay Imre urnak **Széchenyi-tér 18. sz. a. házában** egy 4 szobából, konyha, cseléd-szoba és élskamrából álló

lakás

azonnal kiadó. Ugyanott egy 5 lóra való istálló és kocsiszin felszerelő szobával is kiadó.

Értekezni lehet **Csilléry Benő** jogtanár urral nagy-csongrádi-útcán.

Van szerencsém tisztelt vevőim szives tudomására juttatni, hogy **fűszer-, csemege- és ásványviz raktaramat május elején az itcsés piacra (III. t. 153. sz. volt Juhász-féle ház) helyezem át.**

Tisztelettel **Nyirády László.**

3-3

6804 1895 Árlejtési hirdetmény.

Kecskemét th. város közönsége a Szent-háromság téren építendő **városi színház** felépítéséhez szükséges és a költségvetés alábbi tételszámai alatt érintett építési munkák végrehajtásának biztosítása céljából irásbeli zárt ajánlati tárgyalást hirdet:

- I. Kőművesmunka a pótmunkákkal 57,918 frt 64 kr.
 - II. Kőfaragómunka a pótmunkákkal 10,956 „ 90 „
 - III. Ácsmunka 9271 „ 40 „
 - IV. Bádógosmunka 10,181 „ 40 „
 - V. Cserépfedőmunka 858 „ — „
 - VI. Facement és aszfaltmunka 1141 „ 30 „
 - VIII. Asztalos, lakatos, mázólo és üvegmunka 15,513 „ 30 „
 - IX. Granitto és betonmunka 2935 „ 60 „
 - X. Homlokzati szobrásmunka 3392 „ — „
 - XI. Diszítési munka 15,426 „ 30 „
 - XII. Festési és aranyozási munka 4140 „ — „
 - XIII. Kárpitosmunka 14,926 „ 20 „
 - XIV. Villanyjelzés és villámhárító berendezés 650 „ — „
 - XVII. Kűtkészítés 800 „ — „
 - XVIII. Betöntőmunka 150 „ — „
 - XIX. Világítótestek készítése és berendezése 9915 „ — „
 - XX. Imprágnálási munka 300 „ — „
- Összesen 145,568 frt 40 kr.

A fent elősorolt munkálatok általánosság, vagy egységárak mellett adatnak ki a következőképen:

a) Az I—VI. alatti nyers építési munkákra külön egyes csoportonként, vagy együttesen minden csoportra, vagy összefoglalva több csoportra is lehet ajánlatot tenni.

b) A VIII—XVI. és XVII—XX. alatti munkacsoportokra külön-külön, vagy több csoportot összefoglalva ajánkozhatni.

c) XVII. csoport alatti kűtkészítési munkára az I. alatti kőműves munkával, vagy az I.—VI. és XVII. alatti csoportokra együttesen.

A vonatkozó építési tervek, műleírás, költségvetés és vállalati feltételek Kecskemét th. város törv. hat. mérnöki hivatalában és Fellner és Helmer műépítészek műtermében (Bécs, Servitengasse Nro. 7.) megtekinthetők és kiirhatók s ugyanott a szükséges felvilágosítások is megadatnak.

A költségvetés, vállalati feltételek és ajánlati mintalap Kecskemét város polgármesteri hivatalától 10 frt díj fizetés mellett, csupán a vállalati feltételek és ajánlati mintalap pedig 1 frtért megszerezhetők.

Szabályszerű mintalapon kiállított 50 kros bélyeggel ellátott s az elvállalandó munka ajánlati összegének 10%-át tevő bnatpénzt tartalmazó zárt ajánlatok **1895. évi május hó 22-ének déli 12 órájáig** a város polgármesteréhez annyival is inkább benyújtandók, mivel a később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatban olvashatóan kiteendő az ajánlattevő egyének vagy cégnek neve, polgári állása és lakkelye.

Az ajánlatához csatolandó továbbá az ajánlattevő által aláírt műleírás, költségvetés, általános és részletes vállalati feltételek is. Az ajánlatban kiteendő betűkkel és számokkal azon általánosság vagy százalék, melynek a költségvetésben foglalt egységárból való leengedése, esetleg ezen felül kért felülfizetése mellett hajlandó ajánlattevő az ajánlata tárgyát képező munkát, vagy szállítást elvállalni.

Kiteendő továbbá az ajánlatban, hogy ajánlattevő az építési tervezetet, műleírás, költségvetést, vállalati általános, részletes feltételeket stb. és a helyi viszonyokat teljesen ismeri.

Oly ajánlatok, melyekben különös kikötések tetetnek, vagy meghatározott általánosságú és egységárt nem tartalmaznak figyelembe nem vétetnek.

A bnatpénz vagy készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban teendő le, melyek értéke a tőzsdei árfolyam 90%-ával számítottatik.

Ajánlattevőre ajánlata hat hétig kötelező.

Kecskemét th. város közönsége fenn tartja magának azon jogot, hogy a munkát szabad választása szerint általánosság, vagy egységár mellett és tetszés szerinti csoportokban adhassa át és hogy tekintet nélkül az ajánlati összegre és egyéb körülményekre, az ajánlkozók között szabadon választhasson és esetleg a körülményekhez képest új ajánlati tárgyalást hirdethessen.

Azon ajánlattevők, kiknek ajánlatai elfogadtattak, tartoznak az ez iránt hozzájuk intézendő felszólítás kézbesítésétől számított nyolc nap alatt a szerződés aláírása végett a város polgármesterénél jelentkezni.

Kecskeméten, a városi tanácsnak 1895. évi május hó 2-án tartott üléséből.

Domján István Lestár Péter jegyző. 2-2 polgármester.

Tokaj város cimere bejegyzett védjegy.

VALÓDI

TOKAJI COGNAC

Tokaj város cimerevel a legfinomabb cognac.

A magas magyar kir. kereskedelmi miniszterium ellenőrzése folytán államkedvezményvel kitüntetve.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.
Ügyeljünk fenti védjegyre és a teljes cégre „Első Tokaji Cognacgyár” csak Tokajban. 92 10-1

Kapható minden nagyobb fűszer- és esemege-kereskedésben, gyógyszer-tárakban, valamint jobb vendéglő és kávéházakban.

HIRDETÉS.

A III. tizedben egy kényelmes **lakóház** kedvező feltételek mellett **kiadó esetleg eladó.**

Hol? megmondja a kiadó-hivatal, vagy a nyomda. 0-1

Nemes rákok,

élők, naponként friss fogás, egy postakosárral franko, utánvétellel küldve.

40 db. óriás nagy (solo)	4.90 frt.	netto 4 klg.
60 db. óriás	3.70 frt.	
100 db. levesnek	2.90 frt.	

B. Haller,
Stanislaui 54. sz., Galicien. 10-3

Bérbeadandó földek.

Folyó hó 19-én vasárnap reggel 8 órakor **Szent-Lőrincen** a község-házánál **29 részlet 15 holdtól egész 80 holdas részletekig szabadkézből 6 évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.**

Bővebb értesítés szereshető **Fischer Miklósnál, Kecskeméten, Zöldkert-útca 62. szám,** vagy pedig Pap Gergely községi kézbesítőnél Szent-Lőrincen a község-házánál. 1-1

Hirdetmény.

Özv. Szakáts Istvánné öreghegyen levő szőlejtében 3 szoba, konyha és pincéből álló nyári lakás butorral vagy anélkül, esetleg a termés egyrészével is, a nyári idényre **kiadó.** 2-1

Értekezni lehet a tulajdonossal Kisbudai-útca 121. számú házában.

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik: GRANITRAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNAZÁSOK, SZÓKÓKUTAK, CZEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKAL KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.	Raktár tart: KERAMIT-LAPOK KELHIBIMI-LAPOK METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KÖFEDÉLPÉP, TŰZALLÓ TEGLAK, KEMÉNY-RAKVA- NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak. Gyári raktára a gartenaul Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Új cimbalom raktár Kecskeméten.

Varjú Károly es. és kir. hangszer gyárából való pedálos vagy pedál nélküli cimbalmok **részletfizetésre is,** valamint cimbalom kellékek, harmonikák, fuvolák, pikolók, s egyéb hangszerek nagy választékban kaphatók

STEINER MIHÁLY
könyv-, papír-, zenemű- és hangszer-kereskedésében
Új piactér (luth. egyház épületében). 22

Zenélő sétatapot.

Fémfogójú elegáns sétatapot, amelyen bárki azonnal a legszebb melodiákat játszhatja.

➔ **Újdonság!** Szobában és kirándulásoknál igen szép. Ára csak 2 frt, utánvétellel vagy előleges megküldéssel. Levéljegyek fizetésül elfogadhatnak.

Kirberg O., Düsseldorf a. Rhein. 0-7

HIRDETMEYNY.

Ő császári és apostoli királyi felségének I. évi január hó 17-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XVIII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a pesti szegénygyermek-kórház-egylet, a budai nőegylet, vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, a Mensa akadémika, a háromszéki megyei árva fiú és szeretetbáz, a siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi siketnéma iskola, a fiúmei Mária árvaház egyenkint egy tized részben és a Ranolder féle tan- és nevelőintézet, a nagymihályi közoktatási, a fehér kereszt egylet és a budapesti angol kisasszonyok tanintézete egy huszad részben fognak részesíteni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 160.000 forintra ragnak, és pedig:

1 főnyeremény	60,000 frt.	2 nyeremény egyenkint	2,000 frt.
1 " "	15,000 " "	4 " "	1,000 " "
1 " "	10,000 " "	20 " "	500 " "
1 nyeremény	5,000 " "	50 " "	100 " "
1 " "	4,000 " "	200 " "	50 " "
1 " "	3,000 " "	3000 " "	10 " "

az összes nyeremények készpénzben fizetettnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1895. évi június hó 26-án Budapesten történik.

➔ **Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.**

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, télelelet) a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, ső- és adóhivatalnál a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáru közegnél. 4-1

Budapest, 1895. január hó 17-én. **M. kir. lottó-Igazgatóság.**

FÉLIX-FÜRDŐ.

Nagyvárad mellett.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolban. Május—augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap- és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdő-telep mellett van.

Az Európai híri 49°C. meleg **természetes hévíz** javalva van: az izületek és izmok csúsz bántalmainál, idült s különösen savós izületek loboknál, csonttörések és ficamok után visszamaradt fájdalomknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál), különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszerek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

Allandó fürdőorvosok: **dr. Grosz Albert** és **dr. Schiff Ernő.**

A különböző igények szerint berendezett nagy számú szobák napi ára 80 krtól 3 frt között váltakozik.

Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellett elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve.

➔ **Allandó kitünő zenekar.**

Prospektust kívánatra küld a **Fürdőkezelőség.** 4-3

Mayerfi Zoltán, Kecskeméten

Telephon 43. a j a n t: Telephon 43.

„Austria” permetező gépet
ovál rézputtonnyal . . . 17 frt 50 kr.
kerekek . . . 16 frt 50 kr.

Az „Austria” permetezőről Pater Béla „A peronospora viticola” című művében, a 91-ik lapon, így nyilatkozik: „Ezen permetező egészen hasonló az „Eclair”-hez és tulajdonképpen a Vermorel-féle rendszer javított kiadása.”

„Haza” permetező gépet
darabonkint . . . 15 frt — kr.
Azurnit . . . kgr. 1 frt 25 kr.
Rézgálicot (1ma vasmentes) . . . — frt 26 kr.
Jegeces szódát . . . — frt 08 kr.

100 liter permetező folyadék azurin használatánál 25—32 krba; ugyan olyan hatású 100 liter permetező folyadék rézgálic és mész, illetőleg rézgálic és szóda használatánál 58—68 krba kerül.

Műtrágyákat: Here-trágyát, répa-trágyát, szőlő- és gyümölcsfa-trágyát, zöldség-trágyát, árpa-trágyát, dohány-trágyát, virág-trágyát. Föltrágyázásra (gyenge vetések fölsegítésére). Chili-salétromot, melyből holdankint csak 40—50 klg. szükséges. Szikes talajok megjavítására: trágya-gipszet. Továbbá takarmány-csontlisztet, szuperfoszfátot, Thomas-salakot, káli- és légeny-trágyákat. 20-5